

'Vroege wortels lopen peen voor de voeten'

De eerste geluiden uit het veld over de opbrengst en de kwaliteit van de bewaarpeen zijn goed. Langdurige droogte heeft volgens Hendrik Eerkens van Agrifirm geen invloed gehad op de lengte van het gewas maar wel op de opbrengst in met name Flevoland. „De peen is redelijk lang, zelfs langer dan vorig jaar.” Maar een goed product is geen garantie voor een vlotte markt: de peenhandel verloopt op dit moment stroef.

De groeiomstandigheden voor peen waren goed. Het seizoen startte met een mooi voorjaar, de zomer was niet te warm en op zijn tijd viel er regen. En geen hittestress dit jaar. In de maanden augustus en september was neerslag een probleem. Droogteproblemen waren er ook, maar minder in de provincies Groningen en Friesland. Robert Schilder van Bejo Zaden ziet dit terug in de opbrengst. „Die is dit jaar in beide provincies hoger dan vorig jaar.” De langdurige droogte werd gevolgd door hevige neerslag. Er ontstond angst voor scheuren en

▼ Herman Campmans is tevreden met zijn wortel-oogst van het ras Nipoma.

barsten in de wortels door toenemende celspanning. Het meest geteelde ras in Nederland, Nerac, is weinig gevoelig voor scheuren. Ook Herman Campmans uit Dronten, die Nipomo teelt, heeft geen last gehad van scheurende peen, terwijl Nipomo wel gevoelig is. „Het product dat ik gerooit heb, ziet er goed uit. De totale opbrengst is iets lager dan vorig jaar. Het is moeilijk in te schatten hoeveel de netto-opbrengst is.”

Dat de peen dit jaar wat dunner is, wijt Schilder aan de prima groeiomstandigheden in het voorjaar. „Bij goede omstandigheden krijg je meer planten per strekkende meter in de rug en dan treedt er een verdringingseffect op. Er zijn dan meer dagen nodig voor de groei, met als resultaat een dunnere peen.” Over het algemeen is iedereen tevreden over het product, maar de handel kampt met het probleem dat er nog teveel vroege peen op de markt is en dat zet de prijs onder druk.

Vroeg segment drukt prijs

„Het aanbod van vroege wortels is groot. Dat heeft te maken met een groter areaal en een hoge opbrengst”, zegt Hendrie Poppe van Haganop. „Dat er nu nog veel vroeg segment op de markt is, komt doordat vroege peen in de zomer niet liep. En als de markt niet vlot verloopt, blijft de peen staan en doorgroeien.” Bij vorst vriest de peen kapot waardoor er niet meer geoogst wordt en is deze van de markt. De aflandmarkt is dan schoon en komen wortels uit de

koeling aan de beurt. „Het model wordt dan minder en de maat zal minder geschikt worden”, vult exporteur en commissionair Kees Heegsma uit Lemmer aan. „Vorst betekent het einde voor vroege wortels. Dan moet er geoogst worden of alles vriest kapot. Daar komt bij dat wortels van zandgronden niet echt geschikt zijn voor bewaring. Ze zullen in november en december wel van de markt verdwijnen.”

Maar de situatie nu is dat, als 6 cent per kg de prijs is voor bewaarpeen en de prijs voor vroege wortels één of twee cent lager is, men kiest voor de vroege. „De prijs van bewaarpeen staat dus onder druk”, vult Heegsma aan. Agrifirmman Eerkens beaamt dat het grote aanbod van vroege wortels de oorzaak is van een stroeve markt. Hij verwacht echter niet zo veel problemen. „Wel vaker hebben wij te maken met het vroege segment dat nog aanwezig is als de oogst van bewaarpeen start. Belangrijker is het aanbod in Duitsland, België en Frankrijk. Dat kan meer problemen veroorzaken dan het vroege segment.” Volgens Eerkens heeft de Franse peen last gehad van de droogte en is de Duitse peen aan de korte kant dat invloed heeft op de totale Duitse peen opbrengst. Poppe verwacht een groter aanbod in de aflandperiode tot en met december in Duitsland.

Prijsverloop

Momenteel ligt de prijs van goede bewaarpeen tussen 5,50 en 6,00 euro per 100 kg. Dat is lager dan vorig jaar. Toen lag het prijsniveau op hetzelfde tijdstip tussen 7,00 en 8,00 euro. Toch vindt Poppe de prijs van B-peen op dit moment aan de hoge kant. Ook de stemming op de markt is dit jaar anders. Er is weinig geloof dat de peen op korte termijn naar hogere prijsniveaus zal stijgen. Dit is mogelijk een voorbarige gedachte, want vijf jaar geleden ging de prijs onderuit om vervolgens naar een hoger prijsniveau te klimmen. Heegsma vindt het ook te vroeg om nu al negatief te denken. „De handel moet nog gebeuren. Rusland en Oost-Europa zijn nog niet echt op de markt. Die komen later, is mijn verwachting. Op dit moment zijn ze nog zelfvoorzienend, maar zodra de vorst daar invalt en bewaarmogelijkheden een probleem worden, zullen ze komen.”

Nipomo-teler Campmans vindt de prijs ook aan de lage kant. „Wat de markt gaat doen, kan ik niet voorspellen. Het verhaal wordt totaal anders als het gaat vriezen of als het flink gaat regenen, waardoor het oogsten lastiger wordt. Peen kan dan in de grond blijven en dat kan de prijs omhoog duwen. Het is geen topoogst, maar ik ben tevreden over de opbrengst en de goede kwaliteit.”

